

Authors: Khamenei

Title: Declaration of the General Policies of the Fifth Development Plan by the Grand Leader of the Revolution

Language: Persian

Western Date: 10/1/2009

Persian Date: 21/10/1387

Physical/Electronic Location: <http://farsi.khamenei.ir/news-content?id=16993>

His Eminence Ayatollah Khamenei, the Grand Leader of the Islamic Revolution, declared the general policies of the Fifth Development Plan to President Ahmadinejad.

These general policies have been declared within the framework of the document, Twenty Year Perspective and from the perspective of establishing progress and justice.

The General Policies of the Fifth Development Plan has 45 points and includes the following articles: cultural affairs; scientific and technical affairs; social affairs, economic affairs, and politics; defense; and security affairs.

The text of the declaration by the Supreme Leader to the president, which was sent simultaneously to the Majlis President, the Chief of the Judiciary, and the President of the Expediency Council, is as follows:

In the name of God, the Merciful, the Compassionate

The country's fifth Five Year Plan, oriented towards accomplishing the phased goals which accord with the document Twenty Year Perspective, has been prepared. We hereby declare the general policies of the Fifth Plan, which must be based upon what has been laid out in the Fifth Five Year Plan Development Law of the Islamic Republic of Iran.

It is expected that these policies, which have been organized on the basis of the perspective of progress and justice, should be manifest in all the country's activities, whether in law or in practice. Your Excellency's concern and attention and that of the honorable cabinet and the

honorable Islamic Consultative Assembly and the other leadership institutions of the system will be able play a decisive role in this matter. I expect that in the coming five year period, essential steps to institute an Iranian-Islamic model – which is essential for human development based on truth, justice, and the achievement of a society based on Islamic and revolutionary values, and which realizes the indicators of social and economic justice through the country's three institutions [the executive, the legislature, and the judiciary] – will emerge.

Earnest participation of the seminary and university thinkers in expressing a discourse of justice and its prerequisites shall play a decisive role in this matter. I sincerely thank the esteemed Expediency Council, the esteemed cabinet, and the Council's secretariat as well as the active and cooperative experts who together have played a laudable role in organizing the recommendations related to the Five Year Plan's general program's policies.

A copy of the list of policies is simultaneously being sent to the Islamic Consultative Assembly and the Expediency Council.

Sayyed Ali Khamenei

The General Policies of the Fifth Economic, Social, and Cultural Development Plan by the Grand Leader of the Revolution

Cultural Affairs

- 1) Completing and implementing an engineering-cultural plan and preparing a cultural connection for important plans.
- 2) Keeping alive the religious and political ideas of Imam Khomeini (God's mercy be upon him!) and emphasizing their role as a fundamental criterion in all policy making and planning.
- 3) Strengthening the rule of law, social discipline, scrupulousness, spirit of social work, initiative, proper conduct, satisfaction, avoidance of waste, and focus on the quality of production.
- 4) Confronting deviant currents in the religious seminaries and reducing superstition.
- 5) Using the optimal intelligence and social technology to achieve the system's cultural ends.
- 6) Creating a common understanding of the Twenty Year Perspective and strengthening national belief and determination for achieving it.

Scientific and Technical Affairs

- 7) Development in the higher educational and research system in the following fields:
 - a. Increasing the research budget to 3% of GDP by the end of the Fifth Plan and increasing the entry of college graduates of undergraduate programs to the graduate level by 20%.
 - b. Reaching second place in science and technology in the region and stabilizing it

in the Fifth Plan.

- c. An effective relationship between the universities and research centers with industry and sectors connected to society.
 - d. Enabling the non-governmental sector to participate in scientific and technical production.
 - e. Gaining access to needed advanced technologies.
- 8) Developing the educational system to raise its quality based on the country's needs and priorities in the three spheres of education, skills, and upbringing as well as improving teachers' spiritual and physical health.
- 9) The development and improvement of the humanities by strengthening their prestige, attracting capable and motivated individuals, reforming and revising their educational pillars, programs, and policies, improving the quantity and quality of research centers and activities and fostering theorizing, criticism, and free thought.
- 10) Distributing material and moral aid for distinguished scientific and technical inventors through
- a. Raising their social prestige;
 - b. Raising the level of science and skill;
 - c. Removing concerns about financial risk in stages of inventors' research and experimentation and aid in marketing their results.
- 11) Completing and implementing an inclusive national scientific plan.

Social Affairs

- 12) Strengthening the institution of the family and the position of women therein and in the social sphere, and fulfilling the rights of women under sharia and law in all fields, with particular attention to their constructive role.
- 13) Strengthening the national character of the youth in relation to the Islamic revolution's aspirations, presenting them with an atmosphere for intellectual and scientific development and striving to eliminate concerns about employment, marriage, housing, and their social suffering, with attention to the exigencies of youth and their needs and abilities.
- 14) Reforming the administrative and legal system in order to
- a. Increase its flexibility and efficiency;
 - b. Increase its delivery of services to the people;
 - c. Secure the dignity and wellbeing of its employees;

- d. Employing worthy and trusty managers and judges and guaranteeing them employment;
 - e. Removing or merging superfluous parallel administrations;
 - f. Emphasizing decentralization in administrative and executive spheres;
 - g. Preventing administrative corruption and struggling against it; and
 - h. Drafting the necessary laws.
- 15) Lending character to the features of city and countryside, reconstructing and maintaining Iranian-Islamic buildings, observing advanced criteria for making buildings, saving and fortifying structures.
- 16) Strengthening a system of inspection and supervision and putting it into operation, reforming laws and stipulations with the intention of removing overlaps between the duties of supervisory and inspection institutions.
- 17) Prioritizing martyrs of the Islamic Revolution in matters of financial sources and opportunity and resources and government responsibilities in various cultural and economic fields.
- 18) Commitment to developing exercise and supporting the spread of tourism, emphasizing pilgrimages.
- 19) Emphasizing every facet of a lifestyle of a healthy man:
- a. Unity in setting policy, planning, evaluation, supervision, and allocating public resources.
 - b. Raising indicators of clean air, safe food and environment, and physical and mental health.
 - c. Reducing health-threatening pollution.
 - d. Improving the way society is fed through improving the composition and soundness of food.
 - e. Quantitative and qualitative development of health insurance and reducing the people's share of the cost of health to 30% by the end of the Fifth Plan.
- 20) Increasing social security:
- a. An all-sided struggle against addictive and psychoactive substances and attention to implementing general policies in the struggle against addictive substances.
 - b. Reorganizing slums and pursuing and controlling social inequalities resulting from them.
 - c. Utilizing cultural, educational, and media tools to pursue and confront cultural

and social inequalities.

Economic Affairs

A) An appropriate economic development based on:

21) Achieving a sustainable and vibrant economic growth at a rate of at least 8% of GDP with

- a. A development of investment through a reduction of the savings gap, i.e., investment while maintaining the proportion of savings to GDP at at least 40% and attracting sources of foreign investment;
- b. Raising the rate of profit in economic growth by a third by the end of the Fifth Plan;
- c. Improving the country's trade atmosphere based on a stabilization of the macroeconomic atmosphere, providing the necessary communication, information, legal, and scientific and technological substructure, reducing macroeconomic risk, regularly preparing figures and information to society in a transparent and systematic fashion.
- d. Strengthening and developing a standard national system.

22) Changing the perspective on oil and gas and the income obtained there from to becoming a resource and capital for economic vitality, instead of a source to secure the public budget, and creating a National Development Fund whose budget is to be ratified by the Islamic Consultative Assembly in the first year of the Fifth Program, planning to use the relative profit of oil and gas in an industrial and service chain and reducing dependency on them, following the criteria:

- a. Investing at least 20% of the annual resources obtained from the export of oil and gas and their derivatives into the National Development Fund;
- b. Easing access to the private, the cooperative, and the non-state public sectors for the National Development Fund's resources with the aim of producing and developing investment domestically and abroad, taking into consideration conditions of competition and appropriate economic returns.
- c. Cutting the dependency of the government's current expenses on oil and gas income by the end of the plan.

23) Reforming the banking system's structure through a thorough implementation and repair of the law of interest-free banking, institutionalizing free loans, and securing microcredit and the necessary credit for major investments.

24) Quantitatively and qualitatively improving financial markets (capital, money, and insurance), emphasizing efficiency, transparency, and soundness.

25) Achieving the general policies of Article 44 of the Constitution and the requirements

related to each of its sections, emphasizing:

- a. Support for the formation of competitive markets;
 - b. Creating relevant structures for fulfilling governing duties (policy making, leadership, and supervision);
 - c. Drafting policies to encourage unorganized activities (family institution) into salaried unit activities.
 - d. Creating a competitive market for offering medical insurance services.
- 26) Attention to the economic, security, and environmental value of water in accelerating its usage, supplies, preservation, and consumption and keeping water from leaving the country, prioritizing the joint use of aquatic resources.
- 27) Investing in the joint extraction of gas and oil and mines with neighboring countries based on the general political criteria of Article 44 of the Constitution.
- 28) Maintaining a strategic financial reserve sufficient to secure the country's basic needs in a fixed period (as determined by the Supreme Council of National Security.)
- 29) Emphasizing a strategy of export development, particularly in the high tech service sector, in such a way that the non-oil balance of trade will be reduced and a balance of trade in services will be created.
- 30) An all-sided development of cooperation with the countries in the South Asian region in trade, investment, and technology.
- 31) Promoting and coordinating among the development goals of education, health, and employment, in such a way that by the end of the Fifth Plan the indicators of human development will reach those of the countries with high human development.
- 32) Transforming the country's budget system to operational budgeting.
- 33) Establishing qualitative and quantitative relations between the Five Year Plan and the annual budgets with the document Perspectives, based on the criteria of transparency and supervisability.
- B) The spread of social justice by:
- 34) Organizing all activities related to economic growth and development based on social justice, decreasing the difference between the classes' incomes and eliminating deprivation from low-income layers based on the following points:
- a. Compensating for unjustified inequalities in income through tax policies, giving grants, and insurance mechanisms.
 - b. Completing an information bank relevant for the lower two deciles in income and continuing to update them.

- c. Giving public grants and gradually implementing non-public grants.
- d. Securing a uniform social use of economic information.

35) Taking the requisite measures to compensate for backwardness stemming from past historical ages, emphasizing

- a. Raising the level of income and living standards of the villagers and farmers by preparing village development plans and developing industrialization, village industries, new services and a reform of the system of pricing agricultural goods.
- b. Spreading economic activities in border areas and the southern shores and islands, taking advantage of the country's foreign trade potential.
- c. Reducing the gap between society's two highest and lowest deciles of income so that the Gini coefficient will be at most .35 at the end of the program.
- d. Taking the measures necessary for reducing the country's unemployment rate to 7%.
- e. Guaranteeing comprehensive and effective insurance and a qualitative and quantitative development of the social security system and medical insurance services.
- f. Supporting deprived groups and female heads of households.
- g. Developing the cooperative sector with the goal of strengthening the social groups with middle and lower incomes so that the cooperative sector will reach 25% [of the economy] by the end of the Fifth Plan.

Political, Defense, and Security Affairs

36) Strengthening the people's presence and participation in the political, social, economic, and cultural fields.

37) Orienting political currents to cleave to Islamic revolutionary values, the defense of the national interest, weakening the enemy, accepting the rule of law, and moral values.

38) Supporting legitimate freedoms and preserving the nation's basic rights.

39) Raising the prestige, status, power, and role of the Islamic Republic of Iran in the region and the international system in order to strengthen national security and advance the national interest, emphasizing:

- a. Strengthening bilateral, regional, and international cooperation, prioritizing neighboring countries.
- b. Strengthening constructive relations with nonbelligerent countries.
- c. Benefiting from relations to increase national strength.

- d. Confronting bullying and aggressive measures in foreign affairs.
 - e. Striving to liberate the region from foreign military presence.
 - f. Supporting Muslims and oppressed and abased nations, particularly the nation of Palestine.
 - g. Striving to reform the structure of the United Nations.
 - h. Organizing joint efforts to create new regional and international economic, political, and cultural relations with the aim of guaranteeing world justice, peace, and security.
- 40) Striving to create development in current procedures based on Islamic values through an active and purposeful presence in international and regional organizations.
- 41) Raising Iran's managing role in the distribution and transportation of energy, increasing export opportunities, attracting capital and advanced technology and helping establish an independent monetary, banking, and insurance system with the help of the regional, Islamic, and friendly countries with the aim of reducing dependence on the ruling monetary system.
- 42) Strengthening cultural, legal, political, and economic collaboration with the world, particularly those within the sphere of Islamic-Iranian civilization.
- 43) Strengthening the Islamic and Iranian identity of Iranians abroad, helping spread the Persian script and language among them, supporting their rights, and helping them participate in national development.
- 44) Fortifying and elevating permanent comprehensive security guaranteeing national goals and interests, emphasizing the following:
- a. Strengthening the role of the people and popular intelligence in pursuing anti-security activities.
 - b. Strengthening effective collaboration of the intelligence, security, and judicial institutions and coordination between them to secure an intelligence presence and confront any kind of disturbance in public, economic, and social security and confront soft threats.
 - c. Creating a united system of information software, raising the level of protection of computerized information, the development of sciences and technologies related to protecting the security of information and communications systems with the aim of protecting the space for exchanging data, technical strengthening to confront violations in computer networks and protecting public and private space.
 - d. Increasing defensive deterrence capabilities with the aim of defending sovereignty; striving for the presence of popular forces in security and the defense of the country and the revolution through a qualitative and quantitative mobilization of the abased.
 - e. Developing passive defenses.
 - f. A lasting security of the border areas and effective control of the borders.

45) Territorial integrity, and national interests and security, and offering an effective reaction to foreign threats and creating a regional balance emphasizing:

- a. Acquiring new knowledge and technology and advanced defensive software, and updating and repairing defensive industries, increasing the self-sufficiency ratio by developing research and utilizing all the country's industrial potential.
- b. Striving for the presence of the popular forces in security and the defense of the country and the revolution through a quantitative and qualitative mobilization of the abased.
- c. Developing passive defensives.
- d. Lasting security for the border regions and effective control thereof.

حضرت آیت الله خامنه ای رهبر معظم انقلاب اسلامی در نامه ای به آقای احمدی نژاد رئیس جمهور، سیاست های کلی برنامه پنجم توسعه را ابلاغ کردند.

این سیاست های کلی در چارچوب سند چشم انداز بیست ساله و با رویکرد مبنایی پیشرفت و عدالت، ابلاغ شده است.

سیاست های کلی برنامه پنجم توسعه دارای 45 بند و شامل سرفصل های: امور فرهنگی - امور علمی و فناوری - امور اجتماعی - امور اقتصادی و امور سیاسی، دفاعی و امنیتی است.

متن ابلاغیه مقام معظم رهبری به رئیس جمهور که همزمان برای رئیس مجلس، رئیس قوه قضاییه و رئیس مجمع تشخیص مصلحت نظام ارسال شده به این شرح است

بسم الله الرحمن الرحيم

جناب آقای دکتر احمدی نژاد

ریاست محترم جمهوری اسلامی ایران

با سلام و تحیت

پیش روی بودن دومین پنج سال از سند چشم انداز دوره ی بیست ساله کشور و ابلاغ بعضی

از سیاستهای کلی اصولی مانند سیاستهای کلی اصلی 44 از یکطرف و بعضی تحولات جهانی از طرف دیگر اقتضاء می کند که هرچه زودتر قانون برنامه ی پنجساله پنجم کشور با جهت گیری دستیابی به اهداف مرحله ای متناسب با سند چشم انداز بیست ساله تهیه گردد. اینک سیاستهای کلی برنامه پنجم که باید مبنای تهیه و تدوین قانون برنامه ی

پنجساله پنجم توسعه ی جمهوری اسلامی ایران باشد، ابلاغ می گردد

انتظار می رود این سیاستها که با رویکرد مبنایی پیشرفت و عدالت تنظیم شده، بتواند در جای جای کلیه فعالیتهای کشور چه در بُعد تقنین و چه در بُعد اجرا ظاهر گردد. بی گمان اهتمام و دقت نظر جنابعالی و هیئت محترم دولت و مجلس محترم شورای اسلامی و سایر دستگاههای رئیسی نظام می تواند در این باره نقش تعیین کننده ایفا کند. انتظار دارم در دوره ی پنجساله آینده اقدامات اساسی برای تدوین الگوی توسعه ایرانی - اسلامی که رشد و بالندگی انسانها بر مدار حق و عدالت و دستیابی به جامعه ای متکی بر ارزشهای اسلامی و انقلابی و تحقق شاخصهای عدالت اجتماعی و اقتصادی در گرو آنست، توسط قوای سه گانه ی کشور صورت گیرد

مشارکت جدی اندیشه وران حوزه و دانشگاه در تبیین مقوله ی عدالت و اقتضائات آن نقشی تعیین کننده در این امر دارد. لازم می دانم از مجمع محترم تشخیص مصلحت نظام و هیأت محترم دولت و دبیرخانه مجمع و نیز کارشناسان فعال و همکار با این مجموعه ها که در تنظیم پیشنهادهای مربوط به سیاستهای کلی برنامه ی پنجم نقش آفرینی کرده اند، صمیمانه سپاسگزاری نمایم

نسخه ی حاوی مجموعه ی سیاستها همزمان برای مجلس شورای اسلامی و مجمع تشخیص مصلحت ارسال می شود

سیدعلی خامنه ای

سیاستهای کلی برنامه پنجم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران

- امور فرهنگی

- 1- تکمیل و اجرای طرح مهندسی فرهنگی کشور و تهیه پیوست فرهنگی برای طرح‌های مهم
- 2- زنده و نمایان نگه داشتن اندیشه دینی و سیاسی حضرت امام خمینی(ره) و برجسته کردن نقش آن به عنوان يك معيار اساسی در تمام سیاست گذاری‌ها و برنامه ریزی‌ها
- 3- تقویت قانونگرایی، انضباط اجتماعی، وجدان کاری، خودباوری، روحیه کار جمعی، ابتکار، درستکاری، قناعت، پرهیز از اسراف و اهتمام به ارتقاء کیفیت در تولید
- 4- مقابله با جریانات انحرافی در حوزه دین و زدودن خرافات و موهومات
- 5- استفاده بهینه از فناوری‌های اطلاعاتی و ارتباطی برای تحقق اهداف فرهنگی نظام
- 6- ایجاد درك مشترك از چشم انداز بیست ساله و تقویت باور و عزم ملی برای تحقق آن

- امور علمی و فناوری

7- تحول در نظام آموزش عالی و پژوهش در موارد زیر

- 7.1- افزایش بودجه تحقیق و پژوهش به 3 درصد تولید ناخالص داخلی تا پایان برنامه پنجم و افزایش ورود دانش آموختگان دوره کارشناسی به دوره‌های تحصیلات تکمیلی به 20 درصد
- 7.2- دستیابی به جایگاه دوم علمی و فناوری در منطقه و تثبیت آن در برنامه پنجم
- 7.3- ارتباط مؤثر بین دانشگاه‌ها و مراکز پژوهشی با صنعت و بخش‌های مربوط جامعه
- 7.4- توانمندسازی بخش غیردولتی برای مشارکت در تولید علم و فناوری
- 7.5- دستیابی به فناوری‌های پیشرفته مورد نیاز
- 8- تحول در نظام آموزش و پرورش با هدف ارتقاء کیفی آن بر اساس نیازها و اولویتهای کشور در سه حوزه دانش، مهارت و تربیت و نیز افزایش سلامت روحی و جسمی دانش‌آموزان
- 9- تحول و ارتقاء علوم انسانی با: تقویت جایگاه و منزلت این علوم، جذب افراد مستعد و با انگیزه، اصلاح و بازنگری در متون و برنامه‌ها و روش‌های آموزشی، ارتقاء کمی و کیفی مراکز و فعالیتهای پژوهشی و ترویج نظریه‌پردازی، نقد و آزاداندیشی

10 - گسترش حمایت‌های هدفمند مادی و معنوی از نخبگان و نوآوران علمی و فناوری از طریق: ارتقاء منزلت اجتماعی، ارتقاء سطح علمی و مهارتی، رفع دغدغه خطرپذیری مالی در مراحل پژوهشی و آزمایشی نوآوری‌ها، کمک به تجاری سازی دستاوردهای آنان

11- تکمیل و اجرای نقشه جامع علمی کشور

- امور اجتماعی

12- تقویت نهاد خانواده و جایگاه زن در آن و در صحنه‌های اجتماعی و استیفای حقوق شرعی و قانونی بانوان در همه عرصه‌ها و توجه ویژه به نقش سازنده آنان

13- تقویت هویت ملی جوانان متناسب با آرمانهای انقلاب اسلامی، فراهم کردن محیط رشد فکری و علمی و تلاش در جهت رفع دغدغه‌های شغلی، ازدواج، مسکن و آسیب‌های اجتماعی آنان، توجه به مقتضیات دوره جوانی و نیازها و تواناییهای آنان

14 - اصلاح نظام اداری و قضایی در جهت: افزایش تحرك و کارآیی، بهبود خدمت رسانی به مردم، تأمین کرامت و معیشت کارکنان، به کارگیری مدیران و قضات لایق و امین و تأمین شغلی آنان، حذف یا ادغام مدیریتهای موازی، تأکید بر تمرکز زدایی در حوزه‌های اداری و اجرایی، پیشگیری از فساد اداری و مبارزه با آن و تنظیم قوانین مورد نیاز

15 - هویت بخشی به سیمای شهر و روستا، باز آفرینی و روزآمد سازی معماری ایرانی - اسلامی، رعایت معیارهای پیشرفته برای ایمنی بناها و استحکام ساخت و سازها

16- تقویت و کارآمد کردن نظام بازرسی و نظارت، اصلاح قوانین و مقررات در جهت تداخل میان وظایف نهادهای نظارتی و بازرسی

17 - اولویت دادن به ایثارگران انقلاب اسلامی در عرضه منابع مالی و فرصت‌ها و امکانات و مسؤولیتهای دولتی در صحنه‌های مختلف فرهنگی و اقتصادی

18 - اهتمام به توسعه ورزش و حمایت از گسترش فعالیت‌های گردشگری با تأکید بر سفرهای زیارتی

19-: تأکید بر رویکرد انسان سالم و سلامت همه جانبه با توجه به

19.1- یکپارچگی در سیاستگذاری، برنامه ریزی، ارزشیابی، نظارت و تخصیص منابع عمومی

19.2 - ارتقاء شاخصهای سلامت هوا، امنیت غذا، محیط و بهداشت جسمی و روحی

19.3 - کاهش مخاطرات و آلودگی‌های تهدید کننده سلامت

19.4 - اصلاح الگوی تغذیه جامعه با بهبود ترکیب و سلامت مواد غذایی

19.5 - توسعه کمی و کیفی بیمه‌های سلامت و کاهش سهم مردم از هزینه‌های سلامت به 30% تا

پایان برنامه پنجم

20 - ارتقاء امنیت اجتماعی:

20.1 - مبارزه همه جانبه با مواد مخدر و روانگردان و اهتمام به اجرای سیاستهای کلی مبارزه با مواد

مخدر

20.2 - سامان بخشی مناطق حاشیه‌نشین و پیشگیربوکنترل ناهنجاری‌های عمومی ناشی از آن

20.3 - استفاده از ابزارهای فرهنگی، آموزشی و رسانه‌ها برای پیشگیری و مقابله با ناهنجاری‌های

فرهنگی و اجتماعی

- امور اقتصادی

الف) رشد مناسب اقتصادی با تأکید بر :

21 - تحقق رشد مستمر و پرشتاب اقتصادی به میزان حداقل 8% نرخ رشد سالیانه تولید ناخالص:

داخلی با

21.1 - توسعه سرمایه گذاری از طریق کاهش شکاف پس انداز - سرمایه گذاری با حفظ نسبت

پس انداز به تولید ناخالص داخلی حداقل در سطح 40 درصد و جذب منابع و سرمایه‌های خارجی

21.2 - ارتقاء سهم بهره‌وری در رشد اقتصادی به يك سوم در پایان برنامه

21.3 - بهبود فضای کسب و کار کشور با تأکید بر ثبات محیط اقتصاد کلان، فراهم آوردن زیرساخت‌های

ارتباطی، اطلاعاتی، حقوقی، علمی و فناوری مورد نیاز، کاهش خطرپذیری‌های کلان اقتصادی، ارائه

مستمر آمار و اطلاعات به صورت شفاف و منظم به جامعه

21.4 - تقویت و توسعه نظام استاندارد ملی

22 - تغییر نگاه به نفت و گاز و درآمدهای حاصل از آن، از منبع تأمین بودجه عمومی به «منابع و

سرمایه‌های زاینده اقتصادی» و ایجاد صندوق توسعه ملی با تصویب اساسنامه آن در مجلس شورای اسلامی در سال اول برنامه پنجم و برنامه ریزی برای استفاده از مزیت نسبی نفت و گاز در زنجیره صنعتی و خدماتی و پایین دستی وابسته بدان با رعایت

- 22.1. واریز سالانه حداقل 20 درصد از منابع حاصل از صادرات نفت و گاز و فرآورده‌های نفتی به صندوق توسعه ملی

- 22.2. ارائه تسهیلات از منابع صندوق توسعه ملی به بخش‌های خصوصی، تعاونی و عمومی غیردولتی با هدف تولید و توسعه سرمایه گذاری در داخل و خارج کشور با در نظر گرفتن شرایط رقابتی و بازدهی مناسب اقتصادی

- 22.3. قطع وابستگی هزینه‌های جاری دولت به درآمدهای نفت و گاز تا پایان برنامه

- 23 اصلاح ساختار نظام بانکی با اجرای کامل و روزآمد قانون بانکداری بدون ربا و نهادینه کردن نظام‌های قرض‌الحسنه، تأمین اعتبارات خرد و اعتبارات لازم برای سرمایه گذاری‌های بزرگ

- 24 ارتقاء کمی و کیفی بازارهای مالی (سرمایه، پول و بیمه) با تأکید بر کارایی، شفافیت و سلامت

- 25: تحقق سیاست‌های کلی اصل 44 قانون اساسی و الزامات مربوط به هر يك از بندها با تأکید بر

- 25.1. حمایت از شکل‌گیری بازارهای رقابتی

- 25.2. ایجاد ساختارهای مناسب برای ایفای وظایف حاکمیتی (سیاست گذاری، هدایت و نظارت)

- 25.3. تنظیم سیاست‌های تشویقی در جهت تبدیل فعالیت‌های غیرمتشکل (نهاد خانوار) به

فعالیت‌های واحدهای حقوقی

- 25.4. ایجاد بازار رقابتی برای ارائه خدمات بیمه درمانی

- 26 توجه به ارزش اقتصادی، امنیتی، سیاسی و زیست محیطی آب با تسریع در استحصال، عرضه،

نگهداری و مصرف آن و مهار آب‌هایی که از کشور خارج می‌شود با اولویت استفاده از منابع آبهای

مشترك

- 27 سرمایه گذاری در استحصال و استخراج گاز و نفت و معادن مشترك با کشورهای همسایه با

رعایت سیاست‌های کلی اصل 44 قانون اساسی

- 28 حفظ ذخایر راهبردی ارزی به مقداری که اطمینان از تأمین نیازهای اساسی کشور در مدت معین

.)براساس مصوبه شورای عالی امنیت ملی) حاصل گردد.

29- تأکید بر راهبرد توسعه صادرات به ویژه در بخش خدمات با فناوری بالا به نحوی که کسری تراز

بازرگانی بدون نفت کاهش یافته و توازن در تجارت خدمات ایجاد گردد

30- گسترش همه جانبه همکاری با کشورهای منطقه جنوب غربی آسیا در تجارت، سرمایه‌گذاری و

فناوری

31- ارتقاء و هماهنگی میان اهداف توسعه‌ای: آموزش، بهداشت و اشتغال به طوری که در پایان برنامه

پنجم، شاخص توسعه انسانی به سطح کشورهای با توسعه انسانی بالا برسد

32- تبدیل نظام بودجه ریزی کشور به بودجه ریزی عملیاتی

33- برقراری ارتباط کمی و کیفی میان برنامه پنج‌ساله و بودجه‌های سالیانه با سند چشم‌انداز با رعایت

شفافیت و قابلیت نظارت

(ب) گسترش عدالت اجتماعی با

34 - تنظیم همه فعالیت‌های مربوط به رشد و توسعه اقتصادی بر پایه عدالت اجتماعی و کاهش فاصله

: میان درآمدهای طبقات و رفع محرومیت از قشرهای کم درآمد با تأکید بر موارد زیر

34.1- جبران نابرابری‌های غیرموجه درآمدی از طریق سیاستهای مالیاتی، اعطای یارانه‌های هدفمند

و ساز و کارهای بیمه‌ای

34.2- تکمیل بانک اطلاعات مربوط به اقشار دو دهک پایین درآمدی و به هنگام کردن مداوم آن

34.3- هدفمند کردن یارانه‌های آشکار و اجرای تدریجی هدفمند کردن یارانه‌های غیرآشکار

34.4- تأمین برخورداری آحاد جامعه از اطلاعات اقتصادی

35- اقدامات لازم برای جبران عقب ماندگی‌های حاصل از دورانهای تاریخی گذشته با تأکید بر

35.1 - ارتقاء سطح درآمد و زندگی روستاییان و کشاورزان با تهیه طرحهای توسعه روستایی، گسترش

کشاورزی صنعتی، صنایع روستایی و خدمات نوین و اصلاح نظام قیمت‌گذاری محصولات کشاورزی

35.2- گسترش فعالیت‌های اقتصادی در مناطق مرزی و سواحل جنوبی و جزایر با استفاده از

ظرفیت‌های بازرگانی خارجی کشور

35.3 کاهش فاصله دو دهك بالا و پايين درآمدی جامعه به طوری که ضريب جینی به حداکثر 35/0 در پايان برنامه برسد.

35.4 انجام اقدامات ضروری برای رساندن نرخ بیکاری در کشور به 7 درصد

35.5 - تأمین بیمه فراگیر و کارآمد و گسترش کمی و کیفی نظام تأمین اجتماعی و خدمات بیمه درمانی

35.6 - توسعه نظامهای پیشگیری از آسیبهای فردی و اجتماعی

35.7 - حمایت از اقشار محروم و زنان سرپرست خانوار

35.8 - توسعه بخش تعاون با هدف توانمندسازی اقشار متوسط و کمدرآمد جامعه به نحوی که تا پایان برنامه پنجم سهم تعاون به 25 درصد برسد

- امور سیاسی، دفاعی و امنیتی

36 - تقویت حضور و مشارکت مردم در عرصههای سیاسی، اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی

37 - جهت دهی جریانهای سیاسی به پایداری به ارزشهای اسلامی - انقلابی، دفاع از منافع ملی، دشمن ستیزی، قانون پذیری و اصول اخلاقی

38 - حمایت از آزادیهای مشروع و صیانت از حقوق اساسی ملت

39 - اعتلای شأن، موقعیت، اقتدار و نقش جمهوری اسلامی ایران در منطقه و نظام بین الملل به منظور:
تحرک امنیت ملی و پیشبرد منافع ملی با تأکید بر

39.1 - تقویت همکاریهای دوجانبه، منطقه ای و بین المللی با اولویت کشورهای همسایه

39.2 - تقویت روابط سازنده با کشورهای غیرمتخاصم

39.3 - بهره گیری از روابط برای افزایش توان ملی

39.4 - مقابله با افزون خواهی و اقدام متجاوزانه در روابط خارجی

39.5 - تلاش برای رهایی منطقه از حضور نظامی بیگانگان

39.6 - حمایت از مسلمانان و ملت های مظلوم و مستضعف بویژه ملت فلسطین

39.7 - تلاش برای همگرایی بیشتر میان کشورهای اسلامی

39.8- تلاش برای اصلاح ساختار سازمان ملل

39.9- سازماندهی تلاش مشترك برای ایجاد مناسبات و نظامات جدید اقتصادی، سیاسی و فرهنگی منطقه‌ای و جهانی با هدف تأمین عدالت، صلح و امنیت جهانی

40- حضور فعال و هدفمند در سازمانهای بین‌المللی و منطقه‌ای و تلاش برای ایجاد تحول در رویه‌های موجود بر اساس ارزشهای اسلامی

41- ارتقاء نقش مدیریتی ایران در توزیع و ترانزیت انرژی، افزایش فرصتهای صادراتی، جذب سرمایه و فناوری‌های پیشرفته و کمک به استقرار نظام پولی، بانکی و بیمه‌ای مستقل با کمک کشورهای منطقه‌ای و اسلامی و دوست با هدف کاهش وابستگی به سیستم پولی نظام سلطه

42- تقویت تعامل فرهنگی، حقوقی، سیاسی و اقتصادی با جهان بویژه حوزه تمدن اسلامی - ایرانی
43- تقویت هویت اسلامی و ایرانی ایرانیان خارج از کشور، کمک به ترویج خط و زبان فارسی در میان آنان، حمایت از حقوق آنان و تسهیل مشارکت آنان در توسعه ملی

44- تحکیم و ارتقاء امنیت پایدار، فراگیر و تضمین کننده اهداف و منافع ملی با تأکید بر:

44.1- تقویت نقش مردم و اطلاعات مردمی در پیشگیری از تحرکات ضد امنیتی
44.2- تقویت و تعامل مؤثر دستگاه‌های اطلاعاتی، انتظامی و قضایی و هماهنگی بین آنها برای تأمین اشراف اطلاعاتی و مقابله با هر نوع اخلال در امنیت عمومی، اقتصادی و اجتماعی و مقابله با تهدیدهای نرم

44.3- ایجاد سامانه یکپارچه نرم‌افزاری اطلاعاتی، ارتقاء سطح حفاظت از اطلاعات رایانه‌ای، توسعه علوم و فناوری‌های مرتبط با حفظ امنیت سامانه‌های اطلاعاتی و ارتباطی به منظور صیانت از فضای تبادل اطلاعات، تقویت فنی برای مقابله با تخلفات در فضاهای رایانه‌ای و صیانت از حریم فردی و عمومی

44.4- تقویت زیر ساخت‌های انسجام و همبستگی ملی برای پیشگیری و مقابله با عوامل بروز گسست‌های هویتی، اجتماعی، فرهنگی و اعتقادی

45- ارتقاء توانمندی‌های دفاعی و قدرت بازدارندگی به منظور دفاع از حاکمیت، تمامیت ارضی، منافع و امنیت ملی و مقابله مؤثر با تهدیدهای خارجی و ایجاد توازن منطقه‌ای با تأکید بر

45.1- کسب دانش و فناوری‌های نو و نرم‌افزارهای پیشرفته دفاعی و نوسازی و بازسازی صنایع دفاعی، افزایش ضریب خودکفایی با توسعه تحقیقات و بهره‌مندی از همه ظرفیت‌های صنعتی کشور

45.2- اهتمام به حضور نیروهای مردمی در امنیت و دفاع از کشور و انقلاب با تقویت کمی و کیفی

بسیج مستضعفان

45.3- گسترش پدافند غیرعامل

45.4- امنیت پایدار مناطق مرزی و کنترل مؤثر مرزها